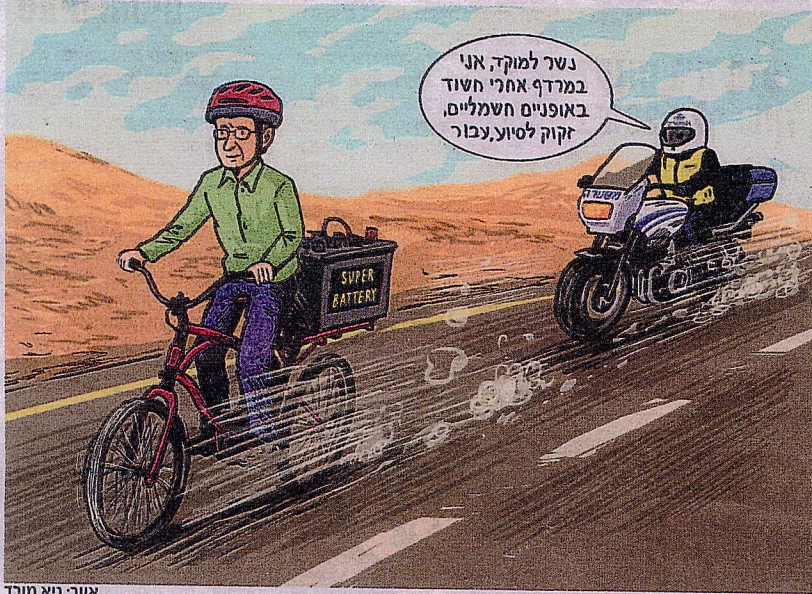

מכת חשמל

רכבתם על אופניים חשמליים והייתם מעורבים בתאונה? האם חייבים לבטח אותם בביטוח חובה? המדריך למדווחים

איור: גיא מורד

מהפוליסה, לא תוכל חברת הביטוח להמוק מאחריות. חשוב להבהיר כי עבירה על חוקי התעבורה עשויה לגרור הגשת כתב אישום, אך אינה בהכרח מפקיעה כיסוי ביטוח. אם חברת הביטוח רוצה להחריג מקרים מסוימים מהפוליסה עליה לציין זאת במפורט ובבירור חשוב לציין כי אם הולך הרגל ייפגע מאופניים חשמליים בחנות מסוימת, אפשר שתהיה להולך הרגל עילת תביעה נגד החנות שמכרה את האופניים הלא חוקיים.

עו"ד חרל"פ מוסיף: "אם בעת ההצטרפות לביטוח היה הרוכב כן לחלוטין בעניין סוג האופניים שברשותו וחברת הביטוח הסכימה לבטחו, היא אינה יכולה להתנער מהאחריות לאחר מכן".

■ אם קניתי אופניים חשמליים חזקים מהמתורגלים? עליהם להחריג לי אותם?

עו"ד חרל"פ: "מאחר שהחוק כיום פרוץ, גם האכיפה בעייתית. על הנייה כיוון שהנושא אינו מוסדר זו עבירה על החוק. בפועל, נראה שהמשרדה אינה אוכפת זאת ואין לה הוראה חוקית ספציפית המאפשרת לה לעשות זאת".

■ ומה המצב עם קורקינטים חשמליים?

עו"ד חרל"פ אומר כי בניגוד למה שנהוג לחשוב, סוגים מסוימים של הקורקינט הממוצע ודוקא הוסדרו בחוק. קורקינטים כאלה צריכים להיות בעלי הספק של עד 100 וואט ומחירויות מרבית של 12 קמ"ש. במקרה כזה, לא יחולו על הקורקינט חוקי התעבורה. כל קורקינט החורג מההגבלות נחשב ללא חוקי. ביהמ"ש העליון קבע כי קורקינט ממוצע אינו כלי רכב מנוע. לפיכך, אין כל חובה לעשות לו ביטוח חובה, רישיון וכדומה. עם זאת, יש חברות ביטוח המאפשרות לרכוש ביטוח לקורקינט ממוצע.

צילום: ברק ארון

עו"ד גינבורג: "בעל אופניים חשמליים והנוהג בהם פטורים מחובת רישום, רישוי רכב ורשיון נהיגה, אבל הם חייבים להיות בני 14 ויותר"

לו חוק ספציפי המתייחס למוצרים פגומים, והוא קובע אחריות המורה ליצרן.

■ האם חברת הביטוח שתוביק פוליסה ייעודית ותנסה לחמוק מאחריותה על פי הפוליסה אם רוכב האופניים חשמליים מתשתמש באופניים לא חוקיים?

לפי עו"ד חזין רביב, הפוליסה היא חוזה לכל דבר, ולכן כל תנאי מודיעים בפוליסה. יש להניח שחברת ביטוח המנפיקה פוליסה לכלי המיוחד הזה תרע לנסח את הפוליסה בצורה המיטיבת ולהחריג את הכלים הלא חוקיים בפוליסה, ולכן לא יהיה לה כיסוי. אם לא הורחג הכלי המסוכן

את הרוכב ואת בעל האופניים מכוון דיני הנויקין, והוא מנוע מלהגיש תביעה לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, כיוון שהחוק אינו חל על אופניים חשמליים, ומכאן שאין פוליסת ביטוח חובה.

אם הרוכב הפוגע קטין, תוגש התביעה גם נגד הוריו. על הנפגע יהיה להוכיח כי הרוכב שפגע בו רכב באופן מסוכן, לא נהג בצורה מיומנת וכדומה. הנזקים הנתבעים אינם שונים מאלו של נפגעי תאונות דרכים שעליהם חל החוק, כלומר אפשר לתבוע על פגיעה בנשמתו לעבר ולעתידה כאב וסבל, עזרת צד ג', טיפולים רפואיים וכדומה. על הנפגע להוכיח רשלנות או מהרל מצד הרוכב שגרם לנזקיו.

תאונה בין רוכב אופניים חשמליים לרכב: זו תאונה החוסה תחת חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים. עו"ד חזין רביב אומרת כי רוכב האופניים יישב לעניין זה כהולך רגל, והוא יוכל לתבוע את ביטוח החובה של הרכב. חשוב להבהיר כי על פי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, אין חשיבות לשאלה מי אשם בתאונה. לכן, בכל מקרה של תאונה אפשר לתבוע את ביטוח החובה בגין נזקי גוף שנגרמו לנפגע. הרוכב יוכל לקבל פיצוי על כאב וסבל, אובדן ימי עבודה, הוצאות ונכות קבועה, וגם יוכל לתבוע את נזקיו העתידיים.

תאונה עצמית של רוכב האופניים: איש לא יוכל לביטוח תאונות אישיות, ביטוח תלמידים (אם הוא תלמיד) וכדומה, לפנות לחברת הביטוח. מלבד זאת, אם זו תאונה בדרך לעבודה או בחזרה ממנה, תהיה לרוכב האופניים עילת תביעה נגד ביטוח לאומי. כמו כן, אם אירעה התאונה עקב רשלנות של אחר, יוכל רוכב האופניים לתבוע את הגורם הרשלן.

תאונות הנגרמות עקב פגם בייצור האופניים: במקרים שבהם קיים פגם בייצור האופניים והתאונה מתרחשת בגלל אותו פגם, אפשר לתבוע את היצרן ואת בית העסק שמכר לרוכב את האופניים. יש אפי-

ועולים על הררישה למנוע 250 וואט.

■ האם יש חובת ביטוח לאופניים חשמליים, כמו רכב שיש לו חובת ביטוח חובה?

לא. עו"ד גינבורג אומרת כי על פי תקנות התעבורה, בעל אופניים חשמליים והנוהג בהם פטורים מחובת רישום, רישוי רכב וחובת רשיון נהיגה, אבל הם חייבים להיות בני 14 ויותר. בעל האופניים או הרוכב אינם מחויבים לפי החוק בביטוח חובה, כיוון שאין מדובר בכלי רכב שעליו חל חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים.

■ באילו סוגי תאונות מעורבים אופניים חשמליים ואת מי תובעים?

פגיעת אופניים חשמליים בהולך רגל: הולך רגל שנפגע יכול לתבוע

צילום: יונתן טל

עו"ד חזין רביב: "בשל אי-היכולת לאכוף את התקנות של אופניים לא חוקיים, המגעים למהירות גבוהה מהמתורגלים"

מאת ליטל דוברוביץ

הרכיבה על אופניים חשמליים צוברת פופולריות, ואיתה גם גרל מספר התאונות שבהן הם מעורבים. "ידיעות אחרונות" גיבש מדריך להרכיבי אופניים חשמליים ולהולכי רגל, בסיוע עו"ד ליאנה חזין רביב ממשרד רונן ברק ושות' המתמחה בדיני נויקין; עו"ד ענת גינבורג, יו"ר ועדת נכים תגמולים ושיקום בלשכת עו"ד המתמחה בדיני נויקין; ועו"ד עמיקם חרל"פ, המתמחה בדיני נויקין וביטוח.

■ מהי ההגדרה של אופניים חשמליים ומהם שונים מאופניים רגילים?

עו"ד חזין רביב מסבירה כי תקנות התעבורה, תשכ"א 1961, שהסדירו חוקי את האופניים החשמליים, היו הוראות שעה שפקעו כבר ב-2011. על פי התקנות, אופניים חשמליים הם אופניים עם מנוע עזר, בעלי שני גלגלים המורכבים זה אחר זה שמתקן בהם מנוע עזר חשמלי ושהתקיימו בהם כל אלה: ההספק המרבי של המנוע אינו עולה על 250 וואט, המנוע החשמלי מופעל באמצעות רושטות האופניים, וכוונת המנוע יורד עם העלייה במהירות האופניים ומפסיק את פעולתו כשמהירות האופניים עולה על 25 קמ"ש. אותה הוראת שעה קבעה גם פטור מחובת רישוי רכב ורישיון נהיגה לנהוגים באופניים חשמליים, וקבעה כי תל איסור רכיבה לילדים מתחת לגיל 14. התקנות האלה אמנם פקעו, אבל עם זאת, ירדו כי התקנות החדשות נמצאות בשלבי גיבוש סופיים לפני הגשה לכאורה, עד שלא יאושרו התקנות, מי שרוכב על אופניים חשמליים עובר על החוק, אך עריין לא רואים אנשים הנענשים על רכיבה על אופניים אלה. כאן גם המקום לציין כי בשל אי-היכולת לאכוף את התקנות עזר כשהיו בתוקף, החל שיווק מסובי של אופניים לא חוקיים, כלומר כאלה שמגיעים למהירות הרבה יותר גבוהה